

ليکونکی: م. ک، بهادرا کمار «M.K.Bhadra Kumar»

منبع او دخپريدو نيټه: گلوبال ريسرچ «2022-05-16»

ژباړونکی: پوهندو دوکتور سيدحسام «مل»

ولې د اوکراین جگړه گټونکي نه لري

Why Ukraine War Has No Winners

په اوکراین کې جگړه په اصل کې **کلزويټزین** ده. او د دې د پوهیدو لپاره، موږ باید **کارل وان کلزويټز** ته بیرته راستانه شو، هغه د عصري جگړې مشر، چا چې دا ومنله چې جگړه په عملي توګه په مختلفو ډولونو کې لامحدود، "پیچلي او بدلون وړ" ده، او یادونه یې وکړه چې هر زمانه خپل ځانګړي ډول جنګ خپل محدود شرایط او خپل ځانګړي تصورات لري.

د نولسمې پیړۍ د جگړې د ځانګړتیاوو په اړه د **کلزويټز** معاصر مشاهدې اکثراً په غلط ډول د جگړې د نه بد لیدونکي ماهیت دمدافع په توګه په مغشوش ډول تشریح کيږي. دې تمثیلاتي ناخوښۍ د اوکراین د شخړې په اړه د لویډیخ داستان رامنځته کړی. په ښکاره ډول، د روسیې اړخ د لویډیخ داستان سره سمون نه درلود. راتلونکي ناوړین د لویډیخ یووالي توتیه کولو ته د یوې د ناتو ټول هیوادونه نور په یوه غږ خبرې نه کوي.

د متحده ایالاتو ولسمشر **جو بايډن** او د انګلستان **بوريس جانسن** ژمنه وکړه چې دوی به د روسیې له ماتې څخه لږ څه راضي نه وي. نوي اروپایان - لکه په اصل کې **پولنډ** او د بالټیک هیوادونه - هم د روسیې تاریخ ته د پابښت غوښتنه کوي. د آلمان **چانسلر**

اولاف شولز يو څه ليرې ولاړ دی کوم چې يوازې هغه نه غواړي روسيه دا جگړه " وگتي ". د فرانسې **ایمانويل ماکرون** وايي چې د روسيې له بنکيلتيا پرته د اروپا امنيتي جوړښت نشي جوړيدای. بيا، د يونان، ترکيې او هنگري هيواد نه په ښکاره بڼه سره شکمن دي.

بايدن او **جانسن** لور لاس لري ځکه چې دوی په **کيف** کې اوسنی تنظيم اداره کوي او له جگړه څخه گټه پورته کوي. مگر حتی دا دوه سخت دريځ سياستوال په دې وروستيو کې درک کوي چې شيان خورا پيچلي دي. د امريکا-آسيان (US-ASEAN) له ځانگړې غونډې وروسته په واشنگټن کې د گډ ليد بيانیه چې پرون خپره شوه، په بشپړه توگه د روسيې د تيرې په اړه د امريکا له عادي بيا نا تو او ها پيربول «اغراق» څخه ډډه کوي.

دا روسيې ته د لويديځ له طرفه بنديزونو ته هيڅ اشاره نه کوي او پرځای يې "د د بنمنی سمدستي پای ته رسيدو او د سوله ايز حل لپاره د ور چا پيريال رامینځته کولو اهميت" په گوته کوي (زما بلاگ وگورئ د هند - پاسيفیک ستراتيژي په يوه فريب کې تيريزي)

په هر صورت، د نه منلو وړ لکه څنگه چې ښکاري، حقيقت دا دی چې د متحده ايالاتو کانگرس **بايدن** ته د **اوکراين** سره د مرستې لپاره د جگړې پراخه بودیجه وړانديز کوي، کوم چې د بهرنيو چارو وزارت کلنی بودیجې څخه ډير دی او د هغه څه څخه ډير دی چې هغه يې په متحده ايالاتو کې د شنو انرژي پروژو مصرف کولو ته وړانديز کوي.

په عين حال کې، اروپا يې اتحادي، چې په **روسيه** يې دا ډول سخت بنديزونه لگولي، په ځنډ سره پوهيږي چې دا بنديزونه د روسيې د اقتصاد ته په پرتله د اروپا اقتصاد ته ډير زیان رسوي. په ځينو اروپايي هيوادونو کې، د انفلاسيون کلنی کچه 20٪ ته نږدې ده، پداسې حال کې چې په **يوروزون** کې نرخونه په اوسط ډول «11٪» ډير شوي. د پنجنسني په ورځ په مسکو کې د ويډيو کنفرانس په جريان کې، **ولسمشر پوتين** دا روښانه کړه:

* روسي شرکتونه په دوامداره توگه د لويديځ شريکانو ځای نيسي چې د بنديزونو له امله پريښودل شوي؛

* سربکال د روسيې په حاصلاتو کې 130 مليون ټنه غله تمه کيږي، په شمول 87 مليون ټنه غنم - "د روسيې په تاريخ کې ترټولو لوړ"؛

* په روسيه کې د انفلاسيون کچه د مارچ په کچه څو چنده رابنکته شوې ده

* د بودیجې اضافه 2.7 تریلیون رولډو ته رسيدلی ده .

* د بهرنی سوداگري زياتوالي ریکارډ مات شوی دی .

* رولډ د 2022 له پيل راهيسې "د نورو ټولو بهرنيو اسعارو په پرتله غوره پایلې" پوست کوي.

انتقادي غبرونه په دې وروستيو کې اوریدل کيږي چې د روسيې ضد بنديزونه يوازې د متحده ايالاتو د انفلاسيون کړکيچ لا پسي زياتوي، او دا چې **اوکراين** ته د مرستو لومړيتوب

ورکول د **بايدن** له نورو مهمو کورنيو مسلو څخه انحراف کوي بسنا تور **رانډ پا ول** د **افغانستان** د جگړې د مشا بهت په حواله، **اوکراين** ته د گرووي اورگاډي د پلټنې غوښتنه کړې ده. هغه يادونه وکړه چې د لگښتونو وروستۍ کڅوره به د فبرورۍ په مياشت کې د جگړې له پيل راهيسې د **اوکراين** لپاره د متحده ايالاتو ټولې مرستې 60 مليار د ډالرو ته ورسوي، چې دا د روسيې د ټول دفاعي بوديجې لپاره هر کال ځانگړي کوي.

تراوسه پورې، روسيه د دې جگړې لپاره هيڅ مهال وپس نه لري. داخپل وخت نيسي چې په سيستماتيک ډول د اوکراين نظامي وړتياوې، صنعتي اډې او زيربناوې په پراخه کچه ويجاړې کړي. **بايدن** او **جانسن** فکر کاوه چې اختلال به رامینځته شي، ځکه چې روسيه د "ټوليز لويډ ايڅ" يا ډټولو ولويډ ايڅ قوتونوسره مبارزه کوي.

مگر **پوتين** دوی ته د پنجنسې په ورځ يادونه وکړه چې روسيه دوهم نړيوال جنگ "نه يوازې په لومړۍ ليکه کې د جگړې له لارې گټلې، بلکه د خپل اقتصادي ځواک له امله هم په هغه وخت کې، دا [روسيه] بايد نه يوازې د آلمان د صنعتي ظرفيت سره مخ شي، بلکه په ټوله کې اروپا، لکه څنگه چې **د نازيانو** لخوا غلامه (برده) شوې وه " **پوتين** په عمدي توگه دغه خورا شديد يادونه را ياده کړ کوم چې په اروپا کې به په لوړ آواز سره واوريدل شي.

د روسيې په وړاندې د تيلو د بنديز په اړه د اروپايي اتحاديې موافقه لا دمخه ناڅرگنده ښکاري. ښل اروپايي شرکتونو تر دې دمه د **ماسکو** د می دمیاشتنې پای نيتي سره موافقت کړې ترڅو د گاز پيروډ لپاره د روبل اسعارو تاديات وکړي. او پدې کې **آلمان** اوداروپا ځواک شامل دي.

د اروپايي ټولني يا داتحادي لورپورې مديران لکه **اورسولا فون در لين** (Ursula Von der Leyen) اود بهرنیو پالیسي مشر **جوزف بوريل** (Josep Forrel) دوه اتلانتيکي پوهان او اوډير سخت دريځ روس ډاروونکي (Russophobes) دغه لفافه يا «پاکت» له حده زيات پرمخ وپورل. او هغه داچې آيا اروپايي اتحاديې به له دغه سربو يا دروزونو څخه به روغ رمټ ووځي؟ دجمعي په ورځ **پوتين** ته **شولز** زنگ و وهل کوم چې د څو اونيو وروسته د مخابراتو کرښه بيرته پرانستله شوی ده، د دې شا ليد په مقابل کې پوهيدو ته اړتيا لري. په زړه پورې خبره دا ده چې دمتحده ايالاتو د دفاع وزير **لويډ آستين** هم د جمعي په ورځ له خپل روسي سيال **سرگي شويگو** سره خبرې وکړې - د فبرورې په مياشت کې د روسيې د عمليا ټوله پيل راهيسې د دوی لومړۍ خبرې کول دي.

په حقيقت کې، دا په بشپړه توگه د تصور وړ ده چې د **نورډ ستریم 2** گاز پايب لاین پروژې بياکتني لپاره وخت نږدې دی. د روسيې د ټولو پايب لاینونو بنديدل چې د پولنډ او اوکراين له لارې تيريزي د پايب لاین بنديدل آلمان د بريننا کمښت ته نږدې پريږدي چې صنعتي توليد گډوډ کړي (دلته او دلته).

بلومبرگ راپور ورکوي، د انرژۍ نړيوالې ادارې (IEA) د معلوماتو په حواله راپور ورکوي چې د لويډ ايڅ بنديزونو سره سره، د روسيې د تيلو صادراتو عوايد په 2022 کې

شاوخوا (50٪) زیاتوالی موندلی. د اپریل په میاشت کې د روسیې صادرات هره ورځ شاوخوا (620,000) بیرل زیات شوي، چې د دوی د بندیزونو څخه مخکې اوسط ته راستانه شوي. د تقاضا د زیاتوالي له امله، د آسیا په لور نور بار وړل شوي د حیرانتیا خبره دا ده چې اروپا یې اتحادیه، د اجرا یوې سخت دریځ سره سره، تر اوسه پورې د روسیې د تیلو ترټولو لوی بازار پاتې دی چې د اپریل په میاشت کې د هیواد د تیلو صادراتو (43٪) بلاک ته ځي، دا IEA اټکل کوي.

تمثیلونه، د اړونده وي، باید په سمه توګه واقعیت منعکس کړي. کله چې دا نور ممکنه نه وي، تمثیلونه باید ځای په ځای شي، یا هغه مشرتابه چې په دوی تکیه کوي حتمي به ناکام شي. د **بایډن** او **جانسن** په څیر سیاستوال د **ویستفاليا** نړۍ په اړه فکر کولو ته عادت شوي، او په اوسني تمثیل کې د ګډوډیو سره شرایطو ته د رسیدو لپاره وخت نیسي کله چې نوي ځواکمن تمایلات په ډراماتیک ډول د جګړې مفهوم بدلوي.

کارل مارکس دې ته "د وخت په واسطه د فضا تخریب" بللی دی. د سیمه ایزې شخړې پدیده له منځه تللي ده، او سیمه ایز تاوتریخوالی د ترانسپورت او مخابراتو او ټیکنالوژيو د پرمختګ له امله نړیوال اغیزې لري. د تمثیل بدلون اوسنی دوره د نظامي - صنعتي انقلاب له امله رامینځته کیږي، کوم چې دا د تیز او دوامداره بدلون دوره رامینځته کوي چې موجوده نظامي رژیمونه د نوي نورو واکمنو لخوا ځپل کیږي او د جګړې زړې لارې پرېږدي.

چا به فکر کاوه چې د **کلازویتزیا** د جګړې په ډګر کې، پخوانی پوځونه د یو بل په وړاندې چمتو شوي، د قوماندان له لارښوونو سره سم به ډزې او چلن وکړي. مګر په **اوکراین** کې، برعکس، دا د فزیکي او غیر فزیکي تاوتریخوالی په محیطي ډولونو سره بدل شوي - سپکاوی، وژونکي ډرون، ها پیرسونیک توغندي، بریښنا یی برید، سپکاوی، ناسم معلومات او داسې نور. روسیه داسې جګړه تمرین کوي چې لویدیځ ورسره عادت نه دی - چېرې چې جنګونه نور نه ګټل کیږي. دا خورا ناشوني ده چې د **اوکراین** جګړه پای ته رسولو لپاره به یو رسمي فرصت وي.

----- **په ډیر درناوي (2022-05-19)**